

«цифровий перепис населення» на щомісячній основі, оперативно реагуючи на демографічні зміни та потреби державного управління.

Список використаних джерел:

1. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження Плану державних статистичних спостережень на 2026 рік» від 24.12.2025 № 1488-р.
2. Вакшинська Н. Ю., Щандрівська О. Є. Специфіка розвитку ринку Big Data для потреб відновлення економіки України в поствоєнний період. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. 2023. Вип. 5, № 2. С. 244–256.
3. Статистика — інструмент знань: збірник тез доповідей ХХІІ Міжнародного наукового семінару. Київ: НАСОА, 2024. 112 с.
4. Електронна звітність. Державна служба статистики України: вебсайт. URL: https://ukrstat.gov.ua/elektr_zvit/opys_p_z.htm.
5. Цифрова трансформація та інноваційні технології в обробці масивів даних. Прикладна статистика та економіка. 2025. № 1. С. 45-52.

Abstract: *The paper examines the evolution of methods for collecting and processing statistical data in Ukraine. It highlights the transition from classical surveys to Big Data analytics and the integration of administrative registers. The study evaluates the advantages of automated verification systems and Python-based analytical tools in ensuring the speed and reliability of information within the context of post-war recovery.*

Keywords: *statistical information, Big Data, digitalization, administrative registers, automated processing, data validation, SDMX.*

Науковий керівник:

Табацкова Г.В.,

кандидат економічних наук,

доцент кафедри економіки підприємств,

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 332.14:352.07(477.73)

Повоєнне відновлення Шевченківської ТГ Миколаївської області

Садовець Анастасія,

здобувач вищої освіти спеціальності 051 «Економіка»

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: проаналізовано наслідки повномасштабної війни для Шевченківської територіальної громади та досліджено особливості її повоєнного відновлення в умовах значних демографічних і інфраструктурних втрат охарактеризовано ключові напрями розвитку; визначено важливість комплексного підходу до формування стійкої громади повоєнного типу.

Ключові слова: громада, наслідки, відновлення, енергетична стійкість, людський капітал, диверсифікація економіки.

Повоєнне відновлення розвитку територіальних громад в Україні є ключовим завданням для забезпечення стійкості та сталого зростання після повномасштабного вторгнення РФ. Воно передбачає комплексний підхід, що охоплює не лише фізичне відродження інфраструктури, а й економічну активізацію, соціальну стабільність та екологічну безпеку.

Військові дії спричинили глибоку міжрегіональну асиметрію, розділивши громади на тиллові (з надмірним навантаженням на інфраструктуру через релокацію) та постраждалі (зі зруйнованим потенціалом). Проблема полягає у відсутності диференційованого інструментарію державного регулювання, який би враховував специфіку відновлення кожної групи ТГ. Без науково обґрунтованих підходів до залучення інвестицій та стимулювання місцевого бізнесу існує загроза тривалої депресивності окремих територій та поглиблення соціально-економічного розриву в країні.

Повномасштабна війна спричинила масштабні руйнування територіальних громад півдня України. Шевченківська територіальна громада у 2022 році виконувала стратегічно важливу функцію у системі оборони міста Миколаїв, фактично виступаючи форпостом його захисту. Дев'ять місяців частина громади була в окупації, а інша частина – перебувала на лінії активних бойових дій та потерпала від щоденних обстрілів, що спричинило суттєві демографічні, економічні та інфраструктурні втрати.

Проблему повоєнного відновлення територіальних громад досліджують вітчизняні науковці, зокрема Белінська Я. В., Ясенецький В. С. [2], Акименко О., Гнедіна К., Сорока А. [1]. Вони виділяють інституційну спроможність, сталий розвиток, енергетичну безпеку та відновлення соціальної інфраструктури, підкреслюючи значення стратегічного управління, фінансової автономії та принципів «Build Back Better». Практичні моделі відновлення на рівні громад залишаються недостатньо систематизованими й потребують подальшого наукового опрацювання.

До повномасштабного вторгнення населення Шевченківської громади становило близько 15 тис. осіб, а у 2022 році воно скоротилося до приблизно 15% довоєнного рівня [5]. Масштабна міграція, руйнування житлової інфраструктури та безпекові ризики зумовили різке скорочення людського потенціалу. Протягом 2024–2025 років спостерігається поступове повернення мешканців, що підтверджується відновленням функціонування соціальної інфраструктури.

Освітня сфера є ключовим елементом формування та відновлення людського капіталу громади. Через руйнування частини закладів передбачено оптимізацію

мережі та модернізацію матеріально-технічної бази: замість 24 довоєнних установ планується 15 сучасних, технологічно оснащених закладів. Крім того, побудовано сучасні модульні освітні простори, що забезпечують безпечні умови навчання та відповідають сучасним освітнім стандартам [4].

Підвищення енергетичної стійкості віднесено до пріоритетних завдань розвитку громади. У межах зміцнення критичної інфраструктури реалізовано проекти зі встановлення сонячних електростанцій. Станом на 2025 рік функціонують сім сонячних панелей, які забезпечують безперебійне водопостачання для близько 4600 жителів навіть в умовах блекаутів [3]. Це свідчить про впровадження сучасних моделей енергетичної автономії та диверсифікацію джерел енергопостачання. З економічної точки зору такі заходи сприяють зниженню витрат на енергоресурси, підвищенню інвестиційної привабливості громади та зменшенню її залежності від зовнішніх енергетичних ризиків.

Соціально-гуманітарну сферу визначено ключовим напрямом стратегічного розвитку громади. Особлива увага приділяється підтримці внутрішньо переміщених осіб, ветеранів, осіб з інвалідністю, людей похилого віку та молоді. З березня 2025 року реалізується проєкт «Помічник ветерана», спрямований на соціальний супровід демобілізованих військовослужбовців, їх психологічну адаптацію та інтеграцію у місцеву економіку. Формування системної ветеранської політики сприяє збереженню трудового потенціалу, розвитку підприємницьких ініціатив та підвищенню соціальної згуртованості громади.

Подальший розвиток громади пов'язується з диверсифікацією економіки, залученням інвестицій у відновлювану енергетику, підтримкою малого та середнього підприємництва, цифровізацією управління та розширенням міжнародного партнерства. Ключовим фактором успіху виступає збереження людського капіталу та формування безпечного середовища проживання.

Досвід Шевченківської територіальної громади демонструє, що навіть у складних безпекових умовах можливо забезпечити поступове відновлення території на засадах інноваційності, енергонезалежності та соціальної згуртованості. Громада демонструють високу стійкість завдяки кооперації, але потребують чіткої координації між владою, бізнесом і партнерами. Комплексний підхід до відбудови створює підґрунтя для формування моделі сталої та стійкої громади повоєнного типу. Фокус на зеленій відбудові, рекультивациі земель та інноваціях (наприклад, для агробізнесу) посилює інтеграцію в європейські стандарти.

Список використаних джерел:

1. Акименко О. Ю., Гнедіна К. В., Сорока А. В. Відновлення на засадах сталості: зелена трансформація громад України / О. Ю. Акименко, К. В. Гнедіна, А. В. Сорока. Сталый розвиток економіки. 2025. № 1 (52). С. 210–217. DOI: <https://doi.org/10.32782/2308-1988/2025-52-29>
2. Белінська Я. В., Ясенецький В. С. Фінансова спроможність територіальних громад: виклики воєнного часу та стратегія повоєнного

відновлення / Я. В. Белінська, В. С. Ясенецький. Проблеми економіки. 2025. № 3 (65). С. 265–272. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2025-3-265-272>

3. Енергонезалежність та освіта: Шевченківська та Вознесенська громади відроджуються з USAID DOBRE. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=F5aMyE-oz4E>

4. Стратегія соціально-економічного розвитку Шевченківської громади на 2024–2030 роки. Шевченківська селищна рада. 2025. 80 с. URL: https://rada.info/upload/users_files/04375286/0e6ecfce3e0fa0d23dd15c9d017e8345.pdf

5. Чотири роки повномасштабної війни: Олег Пилипенко розповів про те, якими вони були для Шевченківської громади. Новини-N. 2026. URL: <https://novosti-n.org/ua/news/CHotyry-roky-povnomasshtabnoyi-vijny-Oleg-Pylypenko-rozpoviv-pro-te-yakymy-vony-buly-dlya-Shevchenkivskoyi-gromady-333282#image-1>

Abstract: *The paper analyzes the consequences of a full-scale war for the Shevchenko territorial community and examines the features of its post-war recovery in conditions of significant demographic and infrastructure losses. The key areas of development are characterized. The importance of a comprehensive approach to the formation of a sustainable post-war community is emphasized.*

Keywords: *community, consequences, recovery, energy sustainability, human capital, economic diversification.*

Науковий керівник:

Горобченко О.А.,

кандидат економічних наук,

доцент кафедри економіки підприємств,

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 339.138

Використання сучасних методів реклами для реалізації продукції

Сакерін Сергій,

Здобувач вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *У роботі розглянуто особливості використання сучасних методів реклами для реалізації продукції в умовах розвитку цифрової економіки та зростання конкуренції. Проаналізовано роль реклами як важливого інструменту впливу на споживачів та формування попиту. Визначено основні сучасні*